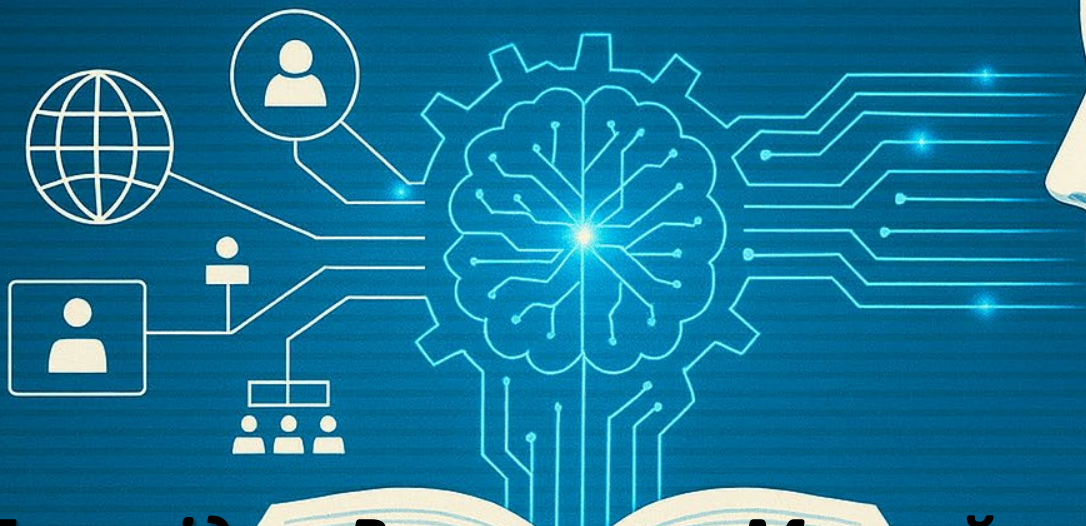

Штучний інтелект та майбутнє робоче місце систематизатора

Відповіді на запитання

Доповідач: Валентина Муравйова
завідувачка відділу класифікаційних систем
Державної наукової установи
"Книжкова палата України імені Івана Федорова"

загальні питання або ті, на які давали відповіді

- Де придбати таблиці УДК для медичних бібліотек? **Ліра-К**
- Систематизація нотних видань **у попередніх семінарах на сайті**
- Чи буде запис цього заходу? **Презентації на саті**
- Чи можна отримати електронну версію УДК українською мовою? **Лише скорочені таблиці**

Коли відсутнє світло є альтернатива

<https://ukrbookchamber.blogspot.com/>

ISBN / ISMN / ISSN

УДК

ОБОВ'ЯЗКОВИЙ ПРИМІРНИК

ФОРМИ ЗВІТНОСТІ

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ДРУКУ

Все буде Україна! ❤️💙

ПРО КНИЖКОВУ ПАЛАТУ
СТРУКТУРА
ВІСНИК КНИЖКОВОЇ ПАЛАТИ
ПОСЛУГИ
РЕКВІЗИТИ

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ І
ПАМ'ЯТНИХ ДАТ КНИЖКОВОЇ
ПАЛАТИ УКРАЇНИ

Семінар "Методичні рішення для актуальних і часто викликаних"

УНІВЕРСАЛЬНА ДЕСЯТКОВА КЛАСИФІКАЦІЯ (УДК)

Універсальна десяткова
класифікація (УДК) в Україні

Загальнодоступна група · 7,9 тис. учасників

+ Запросити

Поширити

Приєднався(-лася)

Обговорення Вибране Події Медіа Файли Люди

Книжкова палата
України

читачі: 1,1 тис. · 19 відстежуються

Відстежується

Повідомлення

Дописи

Інформація

Згадки

Огляди

Reels

Світлини

Більше

Стаття про автоматичне призначення кодів УДК (IEEE Access) <https://ieeexplore.ieee.org/stamp/stamp.jsp?tp=&arnumber=9856668> & <https://udcc.org/index.php>

News

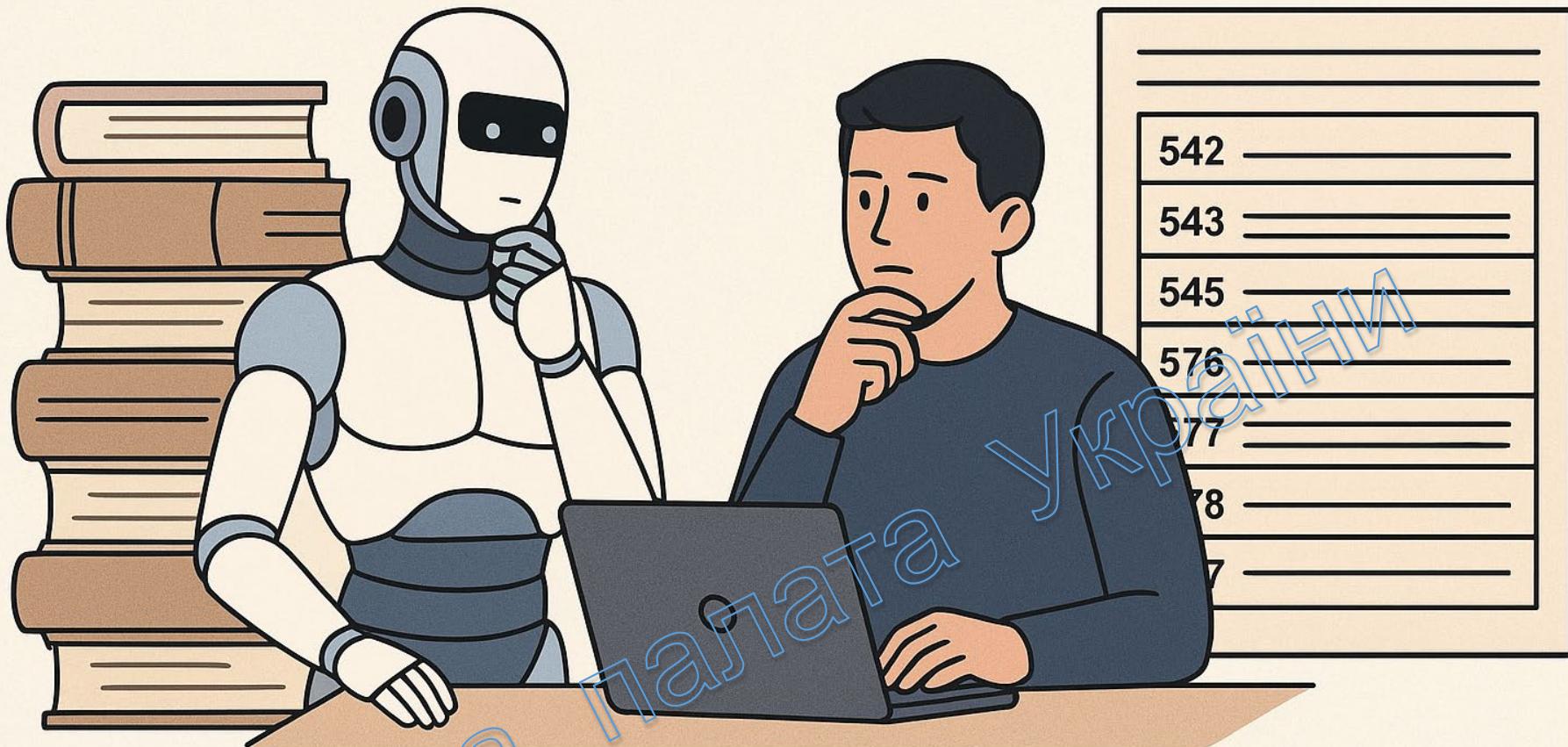
Article on Automatic assignment of UDC codes (IEEE Access)

12/12/2023

An interesting article entitled "A Hybrid Approach to Recommending Universal Decimal Classification Codes for Cataloguing in Slovenian Digital Libraries" by M. Borovic, M. Gjstersek and D. Strnad was published in [IEEE Access](#)

Муравйова В. Універсальна десяткова класифікація у глобальному цифровому середовищі: авторське право, штучний інтелект і питання класифікації даних / Валентина Муравйова // *Бібліотечна планета*. — 2025. — №3. — С. 33-35.

Авторка аналізує місце та роль УДК в сучасному цифровому середовищі, зокрема в умовах автоматизації процесів та розвитку штучного інтелекту, порівнює особливості індексування за УДК у бібліотеках і видавництвах, а також наводить приклади класифікації, здійсненої ШІ. Окрему увагу авторка приділила питанням авторського права та ліцензування цифрової версії УДК.

Internet	€2,800	€4,500
	140 000	225 000
Internet	12 000	18 000

ШІ & ? УДК

Як визначити індекс УДК для статті про фейки і маніпуляції?

316.7 Соціологія культури. Культурний контекст соціального життя

316.77 Соціальна комунікація. Соціологія комунікації

316.776.23 *Вплив на суб'єкта. Тендеційна (упереджена) інформація. Перекручення (спотворення)*

316.774 Засоби передавання інформації. Канали. Медіа

077 Інтернет. Інтернет-дослідження. Інтернет і вебологія

316.776.23:316.774

316.776.23:077

-049.2 Маніпуляція. Поводження

варіанти ШІ

◆ 1. Якщо стаття — з точки зору журналістики або медіа:

070 — Газетна справа. Журналістика. Періодичні видання.

070:316.77 — *Інформаційна діяльність, журналістика та комунікація.*

070:659.3/4 — *Маніпуляції в масовій комунікації, PR, реклама, пропаганда.*

◆ 2. Якщо розглядається соціально-психологічний аспект (вплив на суспільну свідомість):

316.77 — **Масова** комунікація. **Засоби масової інформації.**

316.6 — Соціальна психологія.

316.77:159.9 — *Психологічні механізми маніпуляції у медіа.*

✓ Приклад:

УДК 316.77:159.9

Психологічні аспекти сприйняття фейків у цифрових медіа.

◆ 3. Якщо наголос на інформаційній безпеці чи цифрових технологіях:

004.9 — Інформаційні технології.

004.738.5 — Інтернет. Веб-комунікації.

004.9:316.77 — *Маніпуляції інформацією в цифровому середовищі.*

✓ Приклад:

УДК 004.9:316.77

Цифрові технології поширення фейкової інформації.

Зміни та доповнення до УДК!

Можна розглянути такі теми, як "Орієнталізм", "лінгвоцид", "**ікіґай**", "проблема тілесності", "**хюґе**". На ці терміни відсутні **прямі індекси** УДК, але вони вже часто зустрічаються при систематизації. Ми для себе визначили ці шифри, хотілося б дізнатися про думку колег.

- Орієнталізм - 316.75:930.85(5),
- лінгвоцид української мови - 341.48:811.161.2'272,
- **ікіґай** - 304.35(520),
- проблема тілесності - 17:316,
- **хюґе** - 304.35(489).

Цей індекс використовувати у разі відображення суспільних, соціальних і культурних аспектів людської діяльності в усіх сферах суспільного й особистого життя.

В інших випадках для відображення способу життя використовувати 316.728

304.35

Добробут. Оздоровлення як спосіб життя
Досягнення добробуту за допомогою простого, неспішного способу життя, мінімалізму

Тут класифікувати добробут у загальному соціокультурному розумінні. Тут класифікувати спосіб життя, спрямований на відчуття

комфورتу, здоров'я, задоволеності, щастя

Деталізувати філософські, психологічні та медичні аспекти добробуту за допомогою комбінування з двократкою

Приклад(и) комбінування:

304.35(485) Лагон. Швецька концепція добробуту: життєвий баланс, помірність

304.35(489) Хюге. Данська концепція добробуту: затишок, задоволеність, комфортне життя

304.35(520) Ікігаї. Японська концепція добробуту: сенс життя, цінність життя, усвідомленість

→159.9.016.1

305 ГЕНДЕРНИ

лінгвоцид української мови

УДК **341.48:811.161.2'272**

341.48 Правопорушення, дії, що караються міжнародним правом

342.725 *Лінгвістичні права*

Національна мова. Рідна мова. Офіційні мови. Адміністративні мови

! 342.7 Основні права. Права людини. Права та обов'язки громадян

або 323.1 Національні, народні, етнічні рухи. Національні питання. Національні та етнічні меншини

-047.86 *Руйнування. Знищення*

Орієнталізм

УДК 316.75:930.85(5),

Соціологія культури: історія цивілізацій

Орієнталізм у живописі, музиці та графіці ґрунтувався на нереалістичному, поверхневому сприйнятті східних культур як екзотики.

Застосування східних мотивів у європейській архітектурі, таких як використання внутрішніх двориків з галереями, декоративних веж, куполів, порталів та орнаментів.

75 82.09

проблема тілесності - УДК 17:316,

Хомуленко, Т. Б. Психологія тілесності та сексуальності. Фокус психосоматичного партнерства : **159.922.1** Статева психологія **159.964.2:613.88**

Психоаналіз

Моя пропозиція: **УДК 792.09.044**

- 792** Театр. Сценічне мистецтво.
Драматичні вистави
- 7.044** Історичний живопис
- 792.09** Вистави, спектаклі. Виступи.
Репетиції. Конкурси.
Презентація у медіа

У 60-ті роки ХХ століття зріс вплив медіа на свідомість громадян, збільшилася кількість повідомлень про політичне й соціальне життя. Відповідно у глядачів активізувався інтерес до **документального театру**, який подібно до мас-медіа почав аналізувати, розбирати та віддзеркалювати **події сьогодення**.

Сьогодні документальний театр знаходиться на межі **мистецтва та соціальних проєктів**. Завдяки таким виставам можна порушити актуальні теми, доторкнутися до найбільш чітких точок суспільства.

Основні риси документального театру

Документальний театр є дуже близьким до сучасного літературного жанру **нон-фікшн (документальна література)**. Цей специфічний жанр поєднує в собі стилістику театрального мистецтва та злободенного соціального аналізу.

Це чудове запитання — "документальний театр (вистава)" — **пунктом міждисциплінарне, і для нього потрібно обрати індекс УДК, який охоплює театральне мистецтво й документалістику / соціально-художню проблематику.**

Ось можливі варіанти індексування:

Моя пропозиція: **УДК 792.09.044**

◆ Основний клас для театру:

792 — Театр. Театральне мистецтво. Вистави.

◆ Більш конкретно:

792.5 — Театральні вистави, постановки.

УДК Музичні театри

Можна додати уточнення за змістом або жанром.

◆ Якщо акцент на документальності (фактографічності):

792.5:808.5

Театральна вистава, пов'язана з документальною або публіцистичною формою (співвідношення між театром і фактичним матеріалом, свідчення про реальними подіями).

Або більш узагальнено:

792.5:070

Театр, що використовує журналістські / документальні матеріали («documentary theatre»).

◆ Якщо розглядається як жанр сучасного мистецтва:

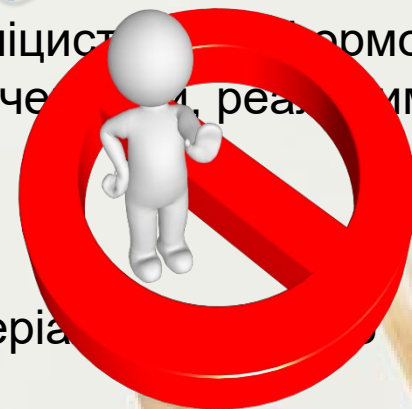
792.5(086.7)

Документальний театр як новий вид сценічної творчості, пов'язаний з аудіовізуальними чи медійними форматами.

◆ Приклад комбінованого індексу для наукової публікації:

УДК 792.5:070(477)"20"

Документальний театр в Україні XXI століття.

Вивчаємо МР СВ до 7.0 та 792.0

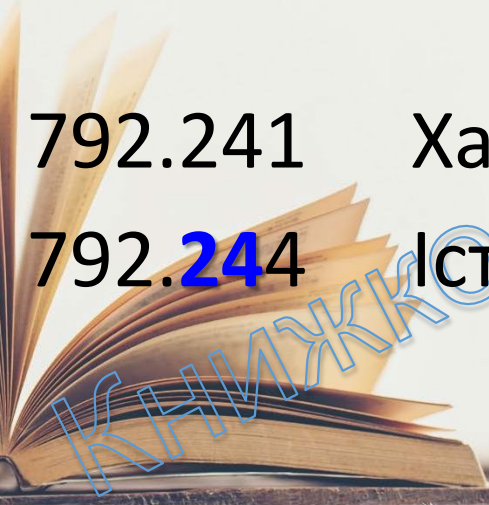
7.044 Історичний живопис а у 792 відсутній СВ **.044**

792.24 Репрезентативні або інформаційні
вистави

792.24 $\cong$ підрозділяти як 7.04

792.241 Харáктерні та жанрові вистави

792.**244** Історичні вистави

Вивчаємо МР СВ до 7.0 та 792.0

792.24 Репрезентативні або інформаційні вистави

792.24 $\cong$ підрозділяти як 7.04

792.241 Харáктерні та жанрові вистави

7.041.7 Сцени з життя (придворного життя, сільського життя). Жанровий живопис. $\cong$ **792.241.7**

792.**244** Історичні вистави

УДК 792.244.09

УДК 792.241.7.09

Чи через **821-94** [791.229.2](#)

792.24   **Репрезентативні або інформаційні вистави**

792.24 $\cong$ підрозділяти як 7.04

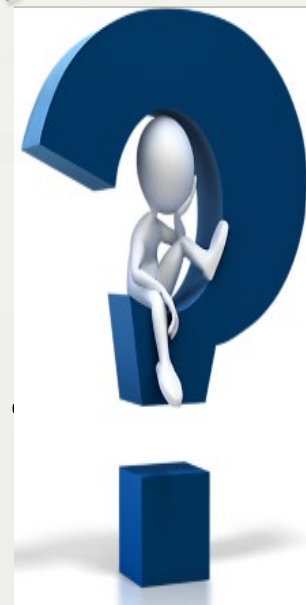
792.241   **Характерні та жанрові вистави**

792.244   **Історичні вистави**

7.044   **Історичний живопис**

7.046   **Епічні, міфологічні, легендарні
релігійні образи та сюжети**

7.045   **Символи. Алегорії. Емблеми. Девізи,
геральдичні знаки. Монограми**

7.046 Епічні, міфологічні, легендарні та релігійні образи та сюжети

792.246 *міфологічна вистава*

7.045 Символи. Алегорії. Емблеми. Девізи, геральдичні знаки. **Монограми**

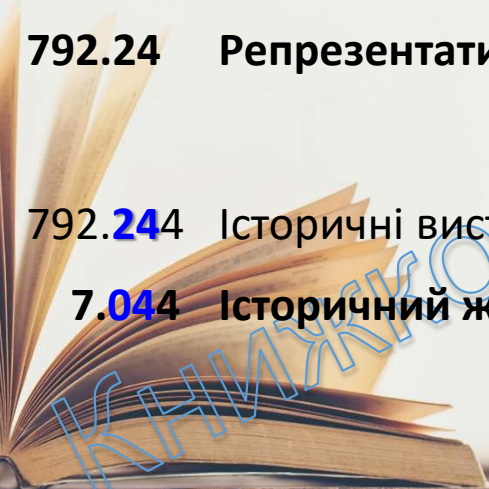
792.245 **Моновистава – театр одного актора**

792.24 Репрезентативні або інформаційні вистави

792.24 $\cong$ підрозділяти як 7.04

792.**244** Історичні вистави

7.044 Історичний живопис

ВИКОРИСТАННЯ СВ у 7 класі

*Чи обов'язково визначник **сучасності** в мистецтві '06 приєднувати саме до 7.03 чи можна наприклад 7.05'06 ? Коли йдеться про сучасний дизайн.*

7.03 Історія мистецтва. Періоди та фази мистецтва. Школи, напрями, стилі та впливи

СВ 7.03'01/'06 Фази розвитку в мистецтві

СВ 7.05 Застосування мистецтва (у промисловості, торгівлі, побуті, повсякденному житті). Промисловий дизайн тощо

"654" Новий та новітній час (від епохи

Відродження до 21 століття)

Як відобразити: *степова зона* **Лівобережної України;**

(477.5) Лівобережна Україна

(292.486) Степова зона

(477.5:292.486)

Пруто-Дністровське межиріччя

(498.3) Молдова (Румунська Молдавія) (іст. обл.)

Тут класифікувати документи про Молдову як адміністративну одиницю Румунії

Частину Молдови між річками Прут і Дністер, відому як Бессарабія, можна класифікувати по-різному

Пруто-Дністровське межиріччя

(498.3) Молдова (Румунська Молдавія) (іст. обл.)

(282.247.314) Дністер

(282) Проточні води. Водні шляхи. Ріки

(282.03) Джерело або джерела, ~~витоки~~ річок тощо

(282.04) Течія річки

(282.042) Верхня течія

(282.043) Середня течія

(282.044) Нижня течія

(282.05) Гирла річок. **Витоки.** Русла та рукави.

(282.243.7) Дунай

Річка Прут

Пруто-Дністровське межиріччя

(282.247.314) Дністер

(282.03) Джерело або джерела, ~~витіки~~ річок тощо

(282.243.7) Дунай

Річка Прут

(282.243.7.03 Прут:282.247.314)

-044 *Процеси значення, упорядкування, величини, числа та ступеня, часу, хронології, виміру, форми*

-044.252   **Включення (Інклюзія)**

.252	Inclusion
------	-----------

-048.58   *Відбір, альтернатива. Вибір*

.582	Inclusion
------	-----------

-048.582   **Включення (Інклюзія) !**

-056.2 *Особи за фізичним станом та станом здоров'я*

-056.26   **Особи з фізичними вадами. Особи з інвалідністю**

-056.3 **Особи залежно від розумових здібностей та психічного стану**

-025 *Властивості упорядкування (композиції). Властивості розташування*

-025.28

Відкритий. Розкритий. Доступний

Одреховська
Катерина

Методичні рекомендації щодо роботи в інклюзивному класі та навчання дітей з особливими освітніми потребами

376-056.24(072)

Інвалідність в інклюзивному суспільстві : навч. посібн.

316.344.6-056.2:364.614](477)(07)

Довідник

безбар'єрності:

довід. англ. мовою

376-025.28-056.263=111(035)

цифрова економіка

330:004

007 Системологія. Теорія систем. Теорія інформації та комунікації.
Теорія керування / управління (кібернетика)

330:007

-028.6 Властивості послідовності (розташування, класифікації,
систематизації). Властивості порядку, упорядкування

-028.63 Числовий. **Цифровий**. Нумераційний

330-028.63

- тема "Формування професійної компетенції майбутніх ... у ЗВО". Цікавить індекс саме для терміну" професійна компетенція"

37.011 Основні концепції

37.011.2 Грамотність. **Компетенції**. Навички

Приклад(и) комбінування:

37.011.2-021.146.4 Відсутність компетенцій

37.011.25 Грамотність (у вузькому розумінні).
Числення, вміння рахувати

37.011.251 Грамотність (читання та письмо)

37.011.252 Числення, вміння рахувати

**37.011.2 Грамотність. Компетенції.
Навички**

-027.561 Професіональний. Професійний

37.011.2-027.561

37.011.2-027.561

Для .... ?

дошкільна освіта — **373.2**

повна загальна середня освіта — **373.5**

позашкільна освіта — **374**

спеціалізована освіта — **376**

професійна освіта — **377**

вища освіта — **378**

37.011.2-027.561

Для .... ?

дошкільна освіта — **373.2.011.2-027.561**

повна загальна середня освіта — **373.5.011.2-027.561**

позашкільна освіта — **374.011.2-027.561**

спеціалізована освіта — **376.011.2-027.561**

професійна освіта — **377.011.2-027.561**

вища освіта — **378.011.2-027.561**

ЛИШЕ У 37 класі

Учасники освітнього процесу

37.011.3 Виховний момент

Приклад(и) комбінування:

37.011.3-051 Вихователі. Вчителі

37.011.3-052 Учні. Студенти → -057.87

37.091.212 Учні, студенти, школярі

37.091.212.5 Типи учнів

Приклад(и) комбінування:

37.091.212.5(083.89) Списки учнів за окремими категоріями. Журнали

37.091.212.5"372.6" Учні денної форми навчання

37.091.212.5"372.7" Учні з неповним навчальним

днем

Полицейський освітньої безпеки
Безпечне освітнє середовище
Інформаційна безпека

351.741
служба

Організація поліції, міліції. Поліцейська

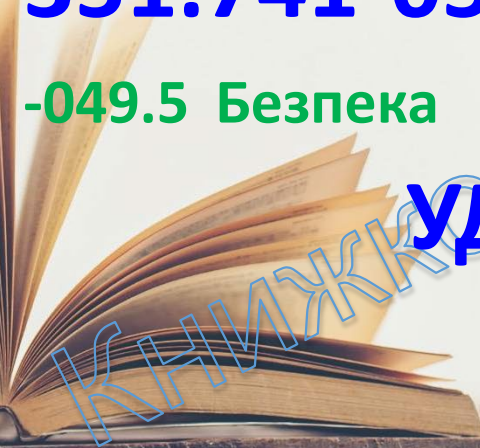
-051

351.741-051 **поліцейський**

-049.5 **Безпека**

УДК 351.741-051:37-049.5

004.056

Ментальне здоров'я

159.923.35

Ментальні складові

Ментальне здоров'я особистості та організації : колективна монографія / За заг. ред. : Г. А. Приба, Л. Є. Бегези

159.923.35(02)

Графічні романи – чи доречно їх індексувати в мистецтво, як комікси

Основна увага на вид видання за цільовим призначенням!

82-3 Художня проза

82-31 Романи. Повісті

821:741.52

Приклад(и) комбінування:

82-31:741.52 Романи-комікси

741.52 Малюнки на сторінці гумору (в газеті, журналі). Сторінка коміксів. Мистецтво створення комічних сторінок

Тут класифікувати комікси, незалежно від того, гумористичні вони чи ні

Штибор Б.	Відьмак. Лемент Відьми: графічний роман	821.111(438)'06-3:741.52
Бугайов В'ячеслав Віталійович	Воля: графічний роман	821.161.2'06-31:741.52

УДК для ШІ

◆ Огляд від ШІ

УДК для штучного інтелекту залежить від контексту, але загальні класифікації включають **004.89** (і штучний інтелект), **159.9** (психологія, включаючи когнітивні науки) та **303.7** (соціально-технічні системи). Також можуть використовуватись специфічні класи, як-от **330.46** для економічних аспектів ШІ або **35:004.896:17** для безпеки та етики.

Загальні класи

- **004.89:** Це основний розділ для "штучного інтелекту" як такого.
- **159.9:** Часто використовується для вивчення аспектів, пов'язаних з розумом, пізнанням та психологією, що тісно перетинаються зі штучним інтелектом.
- **303.7:** Застосовується для вивчення соціальних та технічних систем, де штучний інтелект відіграє важливу роль.

Спеціалізовані класи

- **330.46:** Використовується, коли розглядається вплив штучного інтелекту на економіку.
- **35:004.896:17:** Може бути застосований для досліджень, що стосуються безпеки та етики застосування штучного інтелекту в суспільстві.

УДК для ШІ

004.8

Штучний інтелект

Дякую за увагу!

2920054udc@gmail.com

